

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2265/2015
15.01.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиље Ј.М. из Д., против туженог З.Ш.1 из Д., чији је пуномоћник Ј.Ч., адвокат из Ћ., ради издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 242/15 од 27.07.2015. године, у седници већа одржаној 15.01.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог З.Ш.1 из Д. изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 242/15 од 27.07.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Деспотовцу П2 87/14 од 25.05.2015. године, ставом првим изреке, одређена је тужиља за родитеља који ће самостално вршити родитељско право над заједничким малолетним дететом парничних странака З.Ш.2 рођеној ... године у Ћ., па се дете поверава мајци на даље старање, чување и подизање, васпитавање, образовање, заступање и делимично издржавање, што је тужени дужан да призна и трпи. Ставом другим изреке је обавезан тужени да доприноси издржавању малолетног детата износом од 15.000,00 динара месечно почев од 07.04.2014. године, као дана подношења тужбе, па док за то постоје законски разлози тако што ће тај износ исплаћивати тужиљи као законском заступнику малолетне З.2 до петог у месецу за текући месец, а заостале рате издржавања тужени ће исплатити одједном. Ставом трећим изреке је уређен модел остваривања личних односа између туженог као оца и малолетне З.Ш.2 на начин наведен у том ставу изреке, а ставом четвртим изреке је обавезан тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 37.000,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж2 242/15 од 27.07.2015. године одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Против другостепене пресуде, тужени је изјавио ревизију, из чије садржине произлази да побија другостепену одлуку у делу којим је одлучено о издржавању и трошковима спора, а због погрешне примене материјалног права.

Ревизијски суд је испитао другостепену пресуду на начин прописан у члану 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14) и утврдио да ревизија није основана.

Нижестепене пресуде нису захваћене битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а на друге битне повреде се ревизијом не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су живееле у ванбрачној заједници у току чијег трајања им се родила малолетна кћерка З. Ш.2 ... године. Побијаном пресудом је малолетно дете поверено мајци на самостално вршење родитељског права, са којом живи од прекида заједнице живота са туженим у стану у власништво тужиље. Тужиља је у време трајања заједнице живота са туженим радила у његовој теретани, а у време пресуђења је била без запослења, с тим што остварује накнаду са Завода за запошљавање. Тужени у свом власништву поседује теретану и стан и нема обавезу да издржава друга лица осим малолетне З.2. Малолетно заједничко дете парничних странака због здравствених проблема, по препоруци лекара користи специјалне препарате за личну хигијену, као и додатке исхрани у виду суплемената. Суд је, на основу налаза и мишљења судског вештака, на који парничне странке нису имале примедбе, утврдио да месечне потребе малолетне З.2 износе 29.184,33 динара, који износ се односи и на додатне потребе, с обзиром на здравствено стање малолетног детета.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право и обавезали туженог да доприноси издржавању свог малолетног детета у досуђеном износу.

Одредбом члана 160. став 1. Породичног закона је прописано да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Према ставу другом овог члана, потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања, а могућности дужника издржавања, у смислу члана трећег истог члана, зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања.

У спору за издржавање, у смислу наведене законске одредбе, суд је у обавези да најпре утврди укупан износ средстава потребних за издржавање лица које то издржавање тражи, а потом и могућности лица која су дужна да дају издржавање.

У проведеном поступку је утврђено да месечне потребе малолетне З.2 за исхрану, обућу, уџбенике, школски прибор, као и за додатне потребе због

утврђених проблема са кожом и штитастом жлездом, износе преко 29.000,00 динара. Досуђени износ од 15.000,00 месечно на име доприноса у издржавању малолетног детета је и по мишљењу ревизијског суда адекватан за узраст, за задовољење основних потреба и друга новчана издвајања с обзиром на њено здравствено стање, а уз допринос мајке, овде тужиље, са којом малолетна 3.2 живи.

Обавеза родитеља да издржава своје малолетно дете је заједничка обавеза оба родитеља, независно од тога коме је поверено вршење родитељског права. Родитељи су увек дужни, без обзира на сопствене потребе да обезбеде издржавање свом малолетном детету, те се њихове могућности као дужника издржавања не процењују на начин како се то чини код других облика законског издржавања.

Досуђени износ, уз допринос мајке како у новцу тако и кроз рад и старање који свакодневно улаже, неопходан је за издржавање заједничког детета парничних странака, којим ће се омогућити најмање такав животни стандард какав ужива родитељ – дужник издржавања, овде тужени. Плаћањем тог износа и према схватању овог суда, а супротно наводима ревизије, неће бити угрожена егзистенција туженог. Са наведеног је одлука којом се обавезује тужени да доприноси издржавању свог малолетног детета донета уз правилну примену одредби чланова 160. и 162. Породичног закона.

Родитељ који не живи са малолетним дететом је увек у обавези да доприноси његовом издржавању и то бар у висини минималне суме издржавања предвиђене чланом 160. став 4. Породичног закона, па је без утицаја указивање у ревизији да је нејасно из којих разлога је ревидент обавезан на плаћање издржавања од подношења тужбе с обзиром да „у већем делу протеклог периода странке су се заједнички старале о детету“.

Одредбом члана 164. наведеног закона је прописано да висина издржавања може да се смањи или повећа, ако се промене околности и на основу којих је донета претходна одлука.

Неосновано се оспорава и одлука о трошковима поступка, јер о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима суд, у смислу члана 207. Породичног закона, одлучује по слободној оцени водећи рачуна о разлозима правичности.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу порцесног овлашћења из члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Снежана Андрејевић, с.р.**